

Kalkoenen op gedeeltelijk verhoogde strooisel-vloer (GVSV) in de praktijk: Eerste ervaringen van drie bedrijven

T. Veldkamp, onderzoeker kalkoenunderhouding

In het najaar van 1993 is een demonstratieproject gestart op drie praktijkbedrijven. Drie gedeeltelijk verhoogde strooiselvloeren worden in dit project vergeleken met een traditionele stal. De eerste ervaringen op praktijkschaal zijn redelijk positief.

Inleiding

Sinds enkele jaren wordt bij Praktijkonderzoek Pluimveehouderij onderzoek verricht naar emissie-arme huisvestingssystemen voor vleeskalkoenen. Hieruit komt de GVSV naar voren als meest perspectief biedend systeem voor de praktijk. Er is met dit systeem ook ervaring opgedaan op een praktijkbedrijf. Er zijn goede resultaten behaald en uit onderzoek bij PP bleek dat de ammoniakemissie gehalveerd kon worden bij de GVSV.

Enkele voordelen van de GVSV:

- investering is te overzien.
- geen afwijkende mestsoorten, waardoor opslag-, hinderwet-, afvoer-, en andere problemen voorkomen worden.
- is in elk bestaand hok in te bouwen.
- door de positieve invloed op de technische resultaten van de kalkoenen kan een deel van de extra kosten terugverdiend worden.

Vanuit de Integratie Plukon Zuid zijn een aantal kalkoenunderhouders benaderd om aan een project mee te werken zodat de GVSV op praktijkschaal verder getest kon worden. Het project was een demonstratieproject in het kader van SPOM (Stimuleringsregeling Praktijkgerichte Oplossingen Milieuproblematiek). Er werden drie bedrijven gevonden; één in Drenthe, één in Noord-Brabant en één in Limburg. Bij twee bedrijven is de GVSV

langs één zijde in de stal geplaatst en bij één bedrijf is de GVSV in het middengedeelte geplaatst. Op alle bedrijven was totaal circa 35% van het vloeroppervlak verhoogd (20 cm). De pootjes zaten aan de roosterelementen vast evenals de rooster/scharrelruimte-afscheidingsen. Complete vloerelementen konden met een hefmaat of anderszins worden opgepakt en binnen of buiten het hok opgestapeld worden. Op de bedrijven in Noord Brabant en Limburg is gestart met het dikke doek ("kokosmat"). Op het bedrijf in Drenthe is 12 weken later gestart met een dun doek omdat toen de ervaringen van de andere twee bedrijven bekend waren. De "kokosmat" bleek niet goed te functioneren. Het slibde snel dicht waardoor de luchtdoorlaat gering was.

Bovengenoemde bedrijven hebben allen twee vergelijkbare afmesthokken, zodat één van de hokken als controle-groep kan dienen. De voer- en drinkgelegenheid voor de dieren bevond zich boven de GVSV. Op deze bedrijven zullen gedurende 3 mestronden diverse gegevens worden verzameld, waaronder:

- begin- en eindgewicht
- strooiselverbruik en noodzakelijke bewerkingen en benodigde arbeid
- strooiselkwaliteit
- uitval

Resultaten

De ervaringen op de bedrijven hebben vooral in het teken gestaan van technische problemen met het doek. Nadat het eerste doek (“kokosmat”) onvoldoende luchtdoorlatend was, is besloten om op 12 weken het doek te vervangen door een nieuw doek. De werking van de GVSV verbeterde hierop aanzienlijk, maar werd gaandeweg minder. Bij het schoonmaken na aflevering bleek de ruimte onder de GVSV vrijwel volledig te zijn opgevuld met strooisel/stof dat door het doek was gegaan waardoor de luchtdoorstroming grotendeels werd verhinderd. Er is toen besloten om een ander doek met een dichtere weving en sterk garen te gaan gebruiken in de tweede ronde. Voor het praktisch maken van dit systeem is dit een leerrijke ervaring geweest. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van enkele belangrijke resultaten:

Op de bedrijven 1 en 3 is gestart met ongeveer dezelfde hoeveelheid strooisel in de stal met de GVSV en de controle-stal. Op bedrijf 2 is bij de GVSV gestart met de helft van de hoeveelheid strooisel van de controle-stal. Op bedrijf 2 waren de resultaten goed zodat geconcludeerd kan worden dat met minder strooisel gestart kan worden op de

GVSV. Het is hierbij wel belangrijk dat het doek volledig bedekt blijft met strooisel. In de stal met de GVSV hoefde veel minder strooisel bijgestrooid te worden dan in de controle-stal omdat het strooisel bij de GVSV veel droger bleef. Er was geen verschil in uitval tussen de stal met de GVSV en de controle-stal. Toch waren de kalkoenen op alle drie bedrijven in de stal met de GVSV vitaler dan in de controle-stal. De voetzolen van de kalkoenen bij de GVSV waren aanmerkelijk schoner dan in de controle-stal. Wellicht dat hierdoor ook het verschil in eindgewicht verklaard kan worden. De kalkoenen waren op alle drie bedrijven in de stal met de GVSV ongeveer 800 gram zwaarder dan de kalkoenen in de controle-stal ondanks het minder goed functioneren van het doek. Ook het stalklimaat was beter in de stal met de GVSV. Een nadeel was de stofvorming in de stal en onder het doek. Het schoonmaken van de stallen vergde bij de GVSV aanzienlijk meer tijd dan in de controle-stal. Hieraan valt echter nog het een en ander te verbeteren evenals het type doek. Door verdere mechanisatie kan de extra arbeid die nodig is in de stal met de GVSV wellicht worden weggenomen. In de praktijk kunnen dit soort problemen snel en praktisch worden opgelost. □

Tabel: enkele belangrijke gegevens van de drie bedrijven.

	Bedrijf 1		Bedrijf 2		Bedrijf 3	
	GVSV	CON	GVSV	CON	GVSV	CON
<i>Strooisel start kg/m²</i>	9,7	9,7	4,7	8,3	7,8	8,9
<i>Bijstrooiselen:</i>						
- <i>Houtkrullen kg/m²</i>	0,0	8,7	2,8	11,1	1,9	5,0
- <i>Stro kg/m²</i>						1,4
<i>Medicijnen</i>		1 x		3 x	1 x	1 x
<i>Begingewicht t (g)</i>	5460	5640	3900	3900	6800	6800
<i>Eindgewicht t (g)</i>	19023	18175	19033	18243	19970	19085
<i>Arbeid</i>	extra		extra		extra	